

נשוא אחד

משפט פשוט

תפקידים תחביריים:

נשוא פועלי
נושא

פועל

מי/מה + פועל? מה + פועל?

מצטרפים לפועל/ שם פועל/ יש:

מושא

את בל"מ על
את מי/מה + פועל?
במי/מה + פועל?
למי/מה + פועל?
מי/מה + פועל?
על מי/מה + פועל?
מי/מה + פועל?

תיאור

מקום/

זמן/סיבה/תכלית/

אופן/מצב/ויתור/תנאי

מצטרפים לשם העצם:

לואי

איזה? כמה? של מי?
של מה?

תאורה

ראש הממשלה, בנימין
נתניהו

נשוא מורחב יותר ממילה אחת אבל פעולה אחת

- פועל ופועל: שב והדגיש (הדגיש)
- פועל + שם פועל: יכול לנגן-מנגן
- ניב/ ביטוי: יצא בשן ועין (ניצק)

במשפט ללא פועל

נושא

עליו מדובר במשפט

נשוא שמני

מה נאמר על הנושא?

- בין הנושא לנשוא במשפט השמני יכול להיות אוגד
- **אוגד** נסתר: הוא היא הם הן (שאינו הנושא)
- המילה "אין" = "לא" (ולא במשמעות יש)
- הפועל "היה" במשמעות עבר (ולא במשמעות יש)
- פועל המציין שינוי במצב(הפך ל.. נעשה...)

תפקידים תחביריים נוספים:

חלק כולל

X ו Y
לא X אלא Y
X או Y

הסגר

מילים המסגירות את יחס הדובר כלפי
הנתון במשפט: לצערי, לשמחתנו, בעזרת
ה', להפתעתי, לדאבוני, לדעתי...

יותר מנשוא אחד

משפט מחובר/ מאוחד/ איתו

משפט מורכב

חלק עיקרי

מילות השעבוד משה אצל"ך:

א- מילת שאלה
א- אמ, אילו, אשר
ש
צ- ציטוט
ה= ש' (מצטרפת לפועל בהווה)
ל- לו
כ- כי

בכל פסוקית חייב להיות נשוא!

סוגי פסוקיות:

פסוקית נשוא: 1. מי שטרח בערב שבת, יאכל בשבת
2. ידוע שמחר ירד גשם [ידוע הדבר]

פסוקית נשוא: ההחלטה היא שתצאו להפסקה [תמיד אחרי אוגד]

פסוקית מושא: הוא אמר שמחר ירד גשם [בד"כ אחרי פועל אמירה, הוא אמר את הדבר]

פסוקית תיאור: מקום/זמן/סיבה/תכלית/

אופן/מצב/ויתור/תנאי

פסוקית לוואי/ תאורה: מצטרפת לשם העצם שמחוץ לפסוקית

איבר א' מילת קישור איבר ב'

מילות קישור:

הוספה:

ו, בנוסף לכך

ניגוד:

אך, אולם, אבל

ויתור:

למרות זאת, ואף על פי כן

ברירה:

או

סיבה ותוצאה:

ולכן, כתוצאה מכך

מבנים מיוחדים נוספים:

חלק ייחוד

העברת חלק מהמשפט לראשו לשם הדגשה: הנעלים האדומות, קניתי אותן אתמול.

נשוא סתמי

מדגיש את הפעולה ולא את מבצע הפעולה:

1. פועל ברבים: חייבים לחגור תגורות בטיחות.

2. פועל סביל + מילת יחס: הוחלט על תלבושת אחידה.

3. "פלוני אלמוני": פלוני גנב את הספר.

ו התייבוס:
בד"כ בשווא ו
לפני שווא או בומ"פ ו
ומאתיים ושלשה
לפני חטף כתנועת
החטף
עשרים וקמישה
בקמץ לפני ונש ושב
ותשע
כל"ב
בד"כ בשווא: ק ל ב
לפני שווא בחיריק
לשלשה קשלושה
לפני חטף כתנועת
החטף
קמישה לקמישה

תקינות תחבירית:

- הנושא חייב להתאים במין ובמספר לנשוא/ לאוגד.
- שם העצם חייב להתאים לתוארו במין ובמספר ובידוע.
- אין להשתמש במילות שאלה במקום מילת שעבוד לפסוקית תיאור: *איפה ש... *מתי ש... *מדוע ש...
- מילת היחס חייבת לחזור בין החלקים הכוללים
- בסמיכות מידעים רק את הסוגך ומרבים רק את הנסמך.
- אין לצרף שני נסמכים לסוגך.
- *בגלל ש--- מפני ש *הואיל ש--- הואיל ו *היות ו--- היות ש
- אחרי אם- תמיד פועל בעתיד
- אחרי לו- תמיד פועל בעבר
- *כידוע ש---ידוע ש / כידוע
- כל פועל מצריך מילת יחס פרטית
- לא לשכוח ללמוד דו משמעות ☺ ב ה צ ל ח ה !!

זכר	נקבה
בנסמך מידוע 3 - 10 סיומת ת	בנסמך מידוע חטוף שלוש
אלף- 3 - 10 סיומת ת	מאה
יום (תאריך)	שנה
פי	סתמי
צומת, גרב, חצי, שליש	כיכר, מחבת, חמישית, שיטית
מילות יחס	
בייחוס לגוף מדבר	ללאוד בע"פ:
מסת"מ	ממנו איננו,
בשבילי- נבחר את	אצלכם,
המילה הקצרה	אתכם, עמכם,
בשבילם ולא	אֶלְכֶם, עֲלֵכֶם,
בשבילהם	מכם
בייחוס לגוף	ממנו איננו,
מסת"מ	אצלכם,
בשבילי- נבחר את	אתכם, עמכם,
המילה הקצרה	אֶלְכֶם, עֲלֵכֶם,
בשבילם ולא	מכם
בשבילהם	מכם

